

Bhāg. P. 5, 3, 30. 13, 1. 2. 41, 18, 24 (pl.). PAÑĀT. 8, 21. SARVADARĢANAS. 153, 7. 8. वणिक् KATHĀS. 29, 105. 56, 328. Bhāg. P. 5, 14, 1. अन्नं 4, 7, 28. नरलोक 5, 14, 38. — b) Gesellschaft, Truppe, Schaar, Menge überh. AK. 2, 5, 41. H. 1412. H. an. MBH. HALĀ. 4, 1. योषिताम् VARĀH. BH. S. 86, 49. कार्पटिकानाम् KĪCĪKH. 12, 26 (nach AUFRECHT). पथिकं MĀKĪH. 82, 28. MĀLAY. 67, 19. मुक्तं Spr. (II) 4288. कामिजनं ÇĀK. 32, 6. स्व-वर्धू KATHĀS. 17, 19. 121, 130. अर्थि 72, 164. Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 8, 503, Çl. 11. प्रमथ 502, Çl. 1. नानापथागतानायं RĪĠA-TAR. 2, 58. पार्थिवं DHŪRTAS. 66, 17. अशेषप्राणिसार्थप PAÑĀT. 4, 3, 116. नै 0 MBH. 12, 5477. पदार्थं SARVADARĢANAS. 11, 2. 8 Spr. (II) 6133 (Conj.). — c) एकसार्थप्रपात in einer und derselben Gesellschaft aufgebrochen so v. a. ein und dasselbe Ziel verfolgend, ein und dasselbe vorhabend MBH. 1, 6930 (एकसार्थ ed. Calc.). 10, 207. RĪĠA-TAR. 5, 374. — Vgl. भङ्ग.

सार्थक (von सार्थ) adj. 1) von Nutzen, Gewinn bringend Verz. d. Oxf. H. 37, a, No. 90. जन्मन् Bhāg. P. 10, 41, 45. अति 0 PAÑĀT. 1, 7, 6. अ 2, 2, 66. — 2) bedeutungsvoll, einen Sinn habend RV. Prāt. 12, 9. Comm. zu TS. Prāt. 3, 1. 4, 11. 8, 16. SĪH. D. 69, 13. Davon nom. abstr. ० त्व n. 260, 20. fg.

सार्थधर m. N. pr. eines Karavanenführers KATHĀS. 56, 38.

सार्थपति m. = सार्थवाह 1) AÇOKĀVAD. 23.

सार्थपाल m. Hüter einer Karavane MĀK. P. 19, 25.

सार्थभूत m. = सार्थवाह 1) AÇOKĀVAD. 24.

सार्थ्य (von सार्थ), ० यति erfolgreich —, Gewinn bringend machen Verz. d. Oxf. H. 130, a, 11.

सार्थवत् (von सार्थ) adj. einen bedeutungsvollen, zutreffenden Namen führend Verz. d. Oxf. H. 153, a, 13. — Vgl. यथार्थ.

सार्थवाह m. 1) Führer einer Karavane, ein ansehnlicher Kaufmann, der einer Handelsgesellschaft vorsteht, AK. 2, 9, 78. H. 868. MBH. 3, 2522. 2526 (स्वार्थ 0 ed. Calc.). 2527. MĀKĪH. 14, 6. ÇĀK. 90, 18 (Seefahrer). MĀLAY. 68, 8. VARĀH. BH. S. 4, 13. 87, 14. KATHĀS. 13, 188. 22, 89. 26, 132. 29, 179. 54, 172. 56, 38. 84, 4. 86, 35. SĪH. D. 554. AÇOKĀVAD. 24. RATNĀVADĀNAM. 117. PAÑĀT. 9, 1. 2. द्वि 0 MĀKĪH. 2, 3. — 2) bei den Buddhisten N. pr. eines Sohnes des Versuchers (मारुपुत्र) LALIT. ed. Calc. 49, 5. 380, 5. 387, 12. SCHIEFFNER, Lebensh. 292 (62).

सार्थवाहन m. = सार्थवाह 1) KATHĀS. 56, 44.

सार्थसंचय (2. स + चर्ध-सं ०) adj. grosse Reichthümer besitzend KATHĀS. 34, 211.

सार्थिक (von सार्थ) adj. und subst. mit einer Karavane reisend, Teilnehmer einer Handelsgesellschaft MBH. 3, 2542. neben वणिज् 12, 5808. Bhāg. P. 5, 13, 2. PAÑĀT. 8, 20. यदेव कर्म केवलं पुराकृतं शुभाशुभम् । तदेव पुत्र सार्थिकं भवत्यमुत्र गच्छतः ॥ pflegt den zur andern Welt Gehenden auf der Reise zu begleiten Spr. (II) 3373.

सार्थिकर (सार्थ + 1. कर्) erfolgreich —, Gewinn bringend machen: सर्व ० कृतं त्वया Verz. d. Oxf. H. 63, b, 4.

सार्धगव (patron. von मुद्गम्) m. N. pr. eines Lehrers LĪT. 7, 9, 13.

सार्ध adj. = सार्ध feucht, nass AK. 3, 2, 55. H. 1492. सार्ध चर्मणि भुञ्जीत auf einem angefeuchteten Felle sitzend speise er MBH. 13, 8751. NAISS. 12, 78. KĪLĀKRA 3, 22.

सार्ध (2. स + चर्ध) 1) adj. (f. सार्ध) *nebst einem halben*: द्वे शते सार्धे 250 M. 8, 188. MĀK. P. 119, 17. RĪĠA-TAR. 1, 51. सार्ध वर्षशतम् 150 172. KATHĀS. 29, 171. द्वे सक्ने सुवर्णस्य सार्धे 2500 RĪĠA-TAR. 6, 102. पञ्चत्रिंशतम्बद्धानां सार्धम् 55½ 1, 196. त्रिंशतं सार्धा (so zu lesen) वर्षापाम् 30½ 286. दिनद्वयेन सार्धेन 2½ 129. चतुरो मासान्सार्धान् 4½ VARĀH. BH. S. 11, 45. 53, 26. 54, 54. KULL. zu M. 4, 95. सार्धच्यङ्कुल सुच. 1, 126, 5. सार्धसप्तन् 7½ Comm. zu SŪRJAS. 7, 13. Bhāg. P. 5, 21, 10. Schol. zu P. 1, 2, 32. सार्धमेवांशम् 4½ Theile M. 9, 151. यामिन्या यामः सार्धा (so zu lesen) ज्वशिष्यते RĪĠA-TAR. 3, 178. PAÑĀT. 237, 3. VARĀH. BH. S. 54, 6. अर्धपदाः, सार्धाः ein halbes Fach einnehmend, anderthalb Fächer einnehmend 53, 56. — 2) सार्धम् indecl. गात्रा स्वरादि zu P. 4, 1, 37. = सक् u. s. w. AK. 3, 5, 4. H. 1327. HALĀ. 5, 91. a) adv. zusammen: त्रियः सार्धं याति ÇAT. Br. 4, 3, 9. सार्धं ब्रुहेति 2, 3, 2, 14. 6, 2, 7. 3, 6, 2, 7. 4, 2, 5. 5, 3, 2, 27. विकारिन् VJUP. 224. सार्धा-दौ mitnehmen WEBER, RĪMAT. UP. 299. — b) praep. mit, zugleich mit: α) mit vorangegehendem oder folgendem instr. LĪT. 5, 8, 5. 12. KĀND. UP. 8, 9, 2. M. 1, 27. आसीत गुरुणा सार्धम् 2, 204. नाम्नीयाद्धार्यया सार्धम् 4, 43. 7, 56. 59. 151. न तत्पुत्रैर्भजेत्सार्धम् 9, 209. 11, 186. MBH. 1, 5568. संगच्छस्व मया सार्धमेकैकैः 5989. 3, 1727. 2303. 2697. R. 1, 4, 31. fg. 2, 33, 6. 51, 19. प्रेतैश्च भाषते सार्धम् सुच. 4, 116, 1. VARĀH. BH. S. 2, 18. 89, 10. ÇĀK. 93. 109, 1. WEBER, RĪMAT. UP. 296. RAGH. 4, 69. Spr. (II) 336. 7028. LĀ. (III) 36, 17. 51, 6. RĪĠA-TAR. 1, 60. BHATT. 6, 26. पुत्रेणा सार्धं धनवान् P. 2, 3, 19. Schol. रात्रयः षोडश — चतुर्भिरितरैः सार्धमेकैभिः सद्विगर्हितैः M. 3, 46. तत्पुत्रमृषिभिः सार्धं मातुलम् R. 1, 62, 3. सार्धं त्वां भ्रातृभिः सार्धं यद्वीमि zu dir und deinen Brüdern MBH. 1, 5965. नीता रात्रिः तणमिव मया सार्धम् MĀK. 87. Spr. (II) 4421. प्रदेशिन्यादिभिः सार्धमङ्गुष्ठे वितते सति H. 593. — β) in comp. mit der Ergänzung: कुत्र गोपाङ्गनासार्धं विजहार जगत्पतिः Verz. d. Oxf. H. 26, b, 21. का प्रीतिः गणिकासार्धम् Spr. (II) 1635.

सार्धवार्षिक (von सार्ध + वर्ष) adj. anderthalb Jahre während: व्रत KULL. zu M. 11, 126.

सार्प adj. zu den Sarpa in Beziehung stehend: युगं GĪOT. 24, N. ० भ n. das unter den Sarpa stehende Nakshatra Açleshā VARĀH. BH. S. 23, 8. सार्प n. dass. 8, 19. 10, 7. 15, 30. MAITRUP. 6, 14. R. 1, 19, 8 (18, 15 ed. Bomb.). SŪRJAS. 8, 19. WEBER, Nax. 4, 310. सर्पार्धे WEBER, GĪOT. 28. 34. fg. सर्पार्धे f. dass. H. 111.

सर्पराज्ञ 1) adj. (f. ई) von der सर्पराज्ञी herührend: ऋचः KĪT. Ça. 4, 9, 18. 25, 13, 32. ÇĀK. Ça. 10, 13, 26. त्रिक LĪT. 10, 10, 1. — 2) f. ई = सर्पराज्ञी, angeblich N. pr. der Verfasserin von RV. 10, 189, ÇĀK. Br. 27, 4. PAÑĀT. Br. 4, 9, 4.

सर्पाकव m. patron. von सृपाकु गात्रा विदादि zu P. 4, 1, 104.

सर्पाकवायर्षी m. patron. von सर्पाकव गात्रा कृतितादि zu P. 4, 1, 100.

सर्पाणिका adj. f.: पङ्क्ति Verz. d. Cambr. H. 77.

सर्पाष (von सर्पिस्) adj. mit serlassener Butter suberottet HALĀ. 2, 167.

सर्पाष्क (wie eben) adj. dass. H. 410.

सार्प्य m. = सर्पा (s. u. सर्प) falsche Lesart H. 111.

सार्व 1) adj. = सर्वेभ्यो क्तिम् P. 5, 1, 10. — 2) bei den Gāina ein Arhant H. 25.

सार्वसक (von सर्वसक) n. eine Art Sals (रोमक) RĪĠA. 6, 108. सार्वसक v. l.